

Dokumenttyp Remittentanvisning	Ansvarig verksamhet Bild- och funktionsdiagnostik	Version 3	Antal sidor 2
Dokumentägare Alexander Jönsson Biomedicinsk Analytiker	Fastställare Charlotte Johansson Verksamhetschef	Giltig fr.o.m. 2024-02-23	Giltig t.o.m. 2026-02-22

Spirometri

Gäller för: Hälso- och sjukvård,

Vid spirometri mäts patientens ventilationsförmåga samt lungvolym. En nedsatt ventilationsförmåga kan vara orsakad av t ex astma eller kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL), så kallad obstruktiv funktionsnedsättning. En funktionsnedsättning av restriktiv typ kan ses vid t ex interstitiell lungsjukdom eller thoraxdeformitet.

Indikationer

Diagnostik

- Att värdera symtom och onormala laborietest.
- Att mäta sjukdomens effekt på lungfunktionen.
- Att screena individer med ökad risk för lungsjukdom.

Prognostik och riskvärdering

- Att bedöma risk inför operation.
- Att bedöma prognos.
- Att bedöma hälsa inför påfrestande fysiska förhållanden

Uppföljning

- Att följa effekt av behandling
- Att följa sjukdomsförlopp.
- Att följa individer utsatta för skadliga ämnen.
- Att följa biverkningar av mediciner med kända lungskadliga effekter.

Kontraindikationer

Absoluta kontraindikationer

- Akut hjärtinfarkt eller instabil angina
- Akut lungemboli
- Aortadissektion

Relativa kontraindikationer

- Pneumothorax
- Hemoptyx av okänd orsak
- Nyligen ögonoperation eller ex näthinneavlossning
- Thorakalt, abdominellt eller cerebralt aneurysm*
- Nyligen genomförd thorakal- eller abdominal kirurgi
- Thorakalt trauma
- Svårt centralt andningshinder

*Patienter med kända aneurysm (aortala, cerebrala) kan oftast undersökas, men med modifierat protokoll, (undvikande av FVC-manöver).

Vid akut skede av svåra sjukdomar får bedömningen ske individuellt av undersökningsansvarig läkare.

Följande tillstånd leder troligen till suboptimala resultat; smärtor i thorax eller buk, smärtor i mun eller ansikte som förvärras av munstycke eller mask, stressinkontinens, demens/konfusion, språksvårigheter, allmänt mycket försvagad patient.

Vid misstanke om aktiv TB ska ett negativt direktprov finnas före undersökning.

Inför reversibilitetstest hos patienter med arytmiproblem och/eller allvarlig hjärtsjukdom, skall undersökningsansvarig läkare kontaktas för att bedöma lämpligheten att ge kortverkande β 2-agonist.

Remissinformation

Tidigare och nuvarande kardiopulmonella sjukdomar. Aktuella symtom. Tydlig frågeställning.

Förberedelser

Vid kallelse till diagnostisk spirometri bör man informera om:

- Att patienten ej ska ta luftrörsvidgande läkemedel före undersökningen enligt anvisning.
- Att patienten ska undvika rökning före undersökningen

Vid uppföljande spirometri bör patienten ta de läkemedel som ordinerats.

Undersökningstid

60-90 min

Dokumentet är utarbetat av: Alexander Jönsson